

یکی آنکه اهالی اطراف بیجار حاضر بشوند در بیجار و با اهالی بیجار شرکت در انتخاب کنند و تمام اطراف را بمنزله يك بلوك ملاحظه کنیم این يك مطلب يك مطلب دیگر اینکه اهالی اطراف از دهات مختلفه نماینده خودشان را بیجار بفرستند این دوشق ممکن بود ولی در هر حال دچار يك مشکلی خواهیم شد و یکی دیگر هم ممکن بود و او اینست که دهات از بین خودشان يك نفر انتخاب کنند و با انجمن ولایتی بیجار بفرستند حالا بسته بنظر مجلس شورای ملی است .

اسدالله میرزا - اینکه می فرمائید تعادل نشده بنده هم تصدیق دارم اما باید ملاحظه کرد در يك نقطه که هفتاد هزار نفر جمعیت دارد يك نفر نماینده می فرستند و در يك نقطه که ده هزار نفر جمعیت دارد شش نفر اینست که از اهل شهر که ملاکین هستند (۶) نفر انتخاب می کنند و همه طور اختیار خواهند داشت ولی رعایای زجر کش دارای يك نفر نماینده خواهند بود و رأی نماینده ایشان بیش نمی رود و رأی ملاکین در واقع ترجیح خواهد داشت باین جهت شکایات رعایا صحیح است و بنده رأی نمیدهم که تمام دهات یک نفر انتخاب کنند و يك شهر که دارای ده هزار نفر جمعیت است دارای ۶ نفر و کیل باشد بنده گمانم این است یعنی بهترین طرق این است این دهات را ما میتوانیم بیش خودمان بسنجیم و تقسیم به بلوك نمائیم و بگوئیم چهار پنج بلوك یک نفر هر کدام انتخاب نمایند و هر کز بفرستند و اگر غیر از این میکنیم در این مورد ظلمی واقع میشود

فوبری - آنچه کمیسیون نوشته است موافق مواد نظامنامه است بجز آن هیچ چاره نداریم ما که نمیتوانیم در مواد نظامنامه تصرف بکنیم هر کس هر چه بنظرش میآید آنرا پیشنهاد میکند دیگر صحبت ختم شود والا می بگوئیم که بدهاتی ما ظلم میشود بواسطه اینکه ۷۰ هزار نفر جمعیت دارند بنده هم تصدیق میکنم باعتقاد بنده هر کس پیشنهاد قانونی بنظرش میآید پیشنهاد بکند با گفتن که نمیشود این يك قانونی دارد .

مرتضی قلی خان - بنده عرض میکنم که گروس ولایت است و بیجار قصبه آن ولایت است و لابد باید انجمن در آنجا برقرار باشد و حالا اهالی دهات شکایت نکرده اند چون گروس دهات هایش بلوك ندارد لهذا از ما تکلیف خواستند که چطور انتخابات بعمل بیاورند بجز از این ابد چیزی دیگری نیست .

شیخ ابراهیم - هر شهری دور خودش دهاتی دارد که آنها علیحده البته حق انتخاب دارند حالا گروس نسبت بآنها همین است که باید حاضر شوند در شهر و با اهل شهر شرکت در انتخاب کنند آنها را شهر يك بلو کند و یکی هستند نهایت در آنجا بلوکات ندارد .

اسدالله میرزا - این جوابی که مرتضی قلی خان فرمودند بنده بی مأخذ عرض نکردم اطلاع دارم که اهالی ده حق دارند و اینکه آقایان فرمایند مخالف بانظامنامه هست و اگر بخواهیم آنطور رفتار کنیم باید انجمن بهم بخورد و مجدداً انتخابات بعمل بیاید این هم خیلی مشکل است به عقیده بنده خوب است امروز راهلت بدهند که درست فکر بکنیم

که هم اهل شهر شکایتی نداشته باشند و هم اهل دهات **مقیم السلطنه** - بنده عقیده ام این است بعضی از مطالب که گفته میشود تشریح بشود مطلب اول که فرمودید برخلاف نظامنامه است برخلاف نیست در هر حال چون در نظامنامه تصریح شده بود ما خیال کردیم که در این دوره تقنینیه تغییرات داده میشود اما ظلمی که در حق اطراف میشود این ظلم در تمام نقاط شده است مثلاً در خراسان که دارای دوسه کروزر جمعیت است و اهل خود شهر مشهد شاید هشتاد هزار نفر جمعیت دارد این هشتاد هزار نفر ۱۶ نفر انتخاب میکنند و مابقی نفوس ۷ نفر انتخاب میکنند اگر این را ملاحظه فرمائید در اغلبی از نقاط این طور شده است و چون حالا دهاتهای اطراف گروس حال بلوك را ندارد و اینجاست بدبختانه حاضر نشدند در شهر که با اهالی شرکت در انتخاب ثانیه نمایند لهذا کمیسیون این رأی را پیشنهاد کرد .

فوبری - بنده هم پیشنهاد شاهزاده اسدالله میرزا را تصدیق میکنم که امروزه راهلت بدهند تا درست فکر بکنیم .

مقیم السلطنه - پس بنده تقاضا میکنم که به کمیسیون مسترد بشود که ملاحظات خود را مجدداً بکنند و وکلای محترم هم فکر خودشان را بکنند .

رئیس - مذاکرات روز شنبه بقیه شور بودجه موقتی وزارت جنگ و بقیه مذاکرات راپورت کمیسیون داخله راجع به گروس و مواد الحاقیه و اصلاحیه قبول و نکول بروات تجارتمی و در خصوص فرش جواهری و در باب تخفیف قیمت مخابرات و مراسلات از باب جراید (مجلس يك ساعت و نیم از شب گذشته ختم شد)

جلسه ۵۴

صورت جلسه یوم شنبه هشتم شهر صفر سنه ۱۳۲۸

مجلس سه ساعت و ۲۰ دقیقه قبل از غروب آفتاب در نعت ریاست آقای مستشارالدوله منعقد گردید (معاضد الملک - صورت مجلس قبل را قرائت کردند)

رئیس - ملاحظه در اینصورت مجلس هست؟ (اظهاری نشد) امضاء کردند

رئیس - چنانچه در صورت مجلس خوانده شد امروز بر عده مجلس بورود سه نفر نمایندگان محترم فارس افزوده شد و اینکه در تصویب اعتبار نامه ایشان تاخیر شد نه بواسطه این بود که انتخاب ایشان صحیح نبوده بلکه بواسطه این بود ترتیبی را که حاکم فارس اطلاع داده بود موافق قانون نبوده این بود که برای تحقیقات لازمه بکمیسیون رجوع گردید بموجب راپورت کمیسیون معلوم می شود که در انتخابات ایشان کاملاً رعایت قانون بعمل آمده است

(ذکاء الملک شروع بقرائت بودجه موقتی وزارت جنگ نمودند)

رئیس - چنانچه آقایان اطلاع دارند یک قسمت از این بودجه معاکمات عسکر به بوده که در جلسه قبل پس از مذاکرات بکمیسیون ارجاع گردید این است که حالا از شبهه محاسبات قشونی شروع میشود

آقای میرزا اسمعیل فوبری - باعتقاد بنده بدون حضور معاون وزارت جنگ خواندنش صحیح

نیست بواسطه اینکه ممکن است ما يك رأی بدهیم و معاون بیاید دفاع کند خوب است با او ایشان قرائت شود

افتخار الواعظین - بنده هم باین دلیل که گفتند خواندن بودجه وزارت جنگ را صلاح نمیدانم خوب است موقوف فرمائید تا با حضور معاون قرائت شود .

رئیس - گفته شد (راپورت اداره مباشرت قرائت شد مشعر بر اینکه مخارج روضه خوانی سه روزه را که مبلغ پانصد و پنجاه و شش تومان و شش قران است نمایندگان محترم قبول نموده و وجه آنرا پرداختند و در بودجه مجلس منظور نشد صورت ریز آن مخارج هم طبع شده و بین نمایندگان محترم توزیع گردید)

(پیشنهادی که آقا میرزا کیخسرو بمجلس تقدیم کرده بودند قرائت شد مشعر بر اینکه چون قانون قبول و نکول بروات تجارتمی مهم است باین واسطه این بنده صلاح نمیدانم که مجلس باین زودی داخل در شور ثانی آن بشود علیهذا پیشنهاد می نمایم یکماه مهلت داده شود که نمایندگان محترم از تجاری که در این خصوص بصیرت دارند تحقیقات خود را نموده و نظریات خود را بنمایند و مواد الحاقیه که بنظرشان میرسد در این مدت پیشنهاد نمایند)

حاجی سید نصر الله - در این خصوص در کمیسیون عدلیه اول سهولتی که بنظر ما آمد گذشتن این مواد بود بعد کم کم هر چه نظر کردیم دانستیم که باید استمهال کرد و چنانچه آقای ارباب کیخسرو پیشنهاد نمودند اگر همراهی بشود و مهلتی داده شود من بهتر میدانم .

مؤتمن الملک - وزیر عدلیه وقتی اینقانون را پیشنهاد نمود تقاضا کرد که زودتر بگذرد پس خوب است وزیر عدلیه حاضر باشد و در این باب گفتگو شود اگر قبول کردند آن وقت مهلت داده شود

اسدالله میرزا - بنده هم عقیده ام این است که ناقص است لکن این بنده با وزیر عدلیه صحبت کردم بعضی اظهارات فرمودند که بنده آن اظهارات را تبلیغ مینمایم فرمودند قانون بروات خیلی مفصل است و ما هم مشغول ترجمه هستیم لکن چندماده از آنرا برای اینکه فوری اجرا شود بمجلس تقدیم کردم من هم آن روز گفتم که مفصل است ولی ممکن است که این مواد را اصلاح کنیم و بفرستیم بعد منتظر باشیم که آن قانون کلی برسد .

آقای شیخ اسمعیل هشترودی - در کمیسیون همین مذاکره با حضور وزیر عدلیه بعمل آمد و صلاح دانستند که این مطلب بمجلس پیشنهاد شود

رئیس - در اینصورت که وزیر عدلیه این پیشنهاد را تصویب کرده اند

حاجی محمد اسمعیل کاشف - البته اعضای کمیسیون کمال دقت را کرده اند ولی بنده لازم میدانم چند نفری که بیشتر در این کار خیره هستند و بصیرت داشته باشند با این آقایان مذاکره کنند شاید آنقدر طول لازم نداشته باشد

حاجی سید نصر الله - من نخواستم بگویم قانون ناقص است یا کامل شاید ناقص باشد لکن عرضم در همین مواد است آن مواد اظهار شده را که

ماندیده ایم فقط در همین مواد احساس بعضی چیزها کرده ایم که استمهال لازم است .

آقامیرزا اسمعیل نوبری - بنده هم با پیشنهاد ارباب کیخسرو موافق هستم و این پیشنهاد معتبری است خاصه در موقعی که خود وزیر هم پیشنهاد را تصویب کرده اند .

رئیس - اگر مجلس این پیشنهاد را تصویب میکند حالا که وزیر عدلیه هم تصویب کرده است یک قدری بماند و رأی هم بگیریم .

میرزا مرتضی قلیخان - بنده عرض میکنم وقتیکه وزیر عدلیه این قانون را داد و فوریت آنرا خواست مجلس فوریت آنرا تصویب کرد و حالا اگر مجلس قبول ندارد باید در عدم فوریتش رأی بدهد **معزز الملک** - فوریت را تقاضا نکرد .

رئیس - پس باین پیشنهاد ارباب کیخسرو رأی بگیریم هر کس این پیشنهاد را تصویب میکند قیام نماید . (اغلب قیام نمودند و به اکثریت تصویب شد) .

آقا شیخ ابراهیم زنجانی -- آن مواد الحاقیه که از کمیسیون مبتکرات آمده قرائت کنید که آنهم بکمیسیون عدلیه رجوع شود .

(ذکاء الملک - مواد الحاقیه که از طرف بعضی نمایندگان محترم پیشنهاد شده بود در ایپورت آن از کمیسیون مبتکرات بمجلس آمده بود قرائت نمودند) .

تقی زاده - در آخر ایپورت نوشته است (طرح قانونی) اینها طرح قانونی نیست که یک و کیلی یک مطلبی را قابل توجه دانسته و بطور طرح قانونی پیشنهاد مینماید این اصلاحات روی هر طور کاغذ نوشته شود عیب ندارد باید بکمیسیون عدلیه ارجاع شود چون آن پیشنهاد قبول شد و بکمیسیون عدلیه رجوع شد اینها هم بکمیسیون عدلیه رجوع میشود .

مؤتمن الملک - دو ماده پیشنهاد کرده بودند یکی از آنها که در دوسه روز قبل اطلاع دادند برای این مملکت زود است و دومی عیب ندارد .

آقا میرزا کیخسرو - آنچه را هم که آنروز بنده پیشنهاد کردم طرح قانونی نبود .

رئیس - خوب حالا اینها هم بکمیسیون عدلیه رجوع میشود .

حاجی محمد اسمعیل کاشف - یک ماده الحاقیه هم بنده پیشنهاد کردم قرائت نشد

حاج سید نصر الله - آنروز میخواستم عرض کنم اگر یک قانونی بیاید که ده ماده باشد بخواهیم صد ماده بطور الحاق بر او اضافه کنیم فرع زیاده بر اصل میشود این نمی شود که صد ماده را مواد الحاقیه بگوئیم .

آقامیرزا اسمعیل نوبری - اینکه در ایپورت کمیسیون نوشته و باید در ای مقدمه استدلالیه باشد برای خود آن لایحه قانون است حالا خود آن لایحه با دلیلش آمده حالا اگر صدماده بیاید محتاج بدلیل نیست زیرا دلیل او در مقدمه آن لایحه گفته شد است (ذکاء الملک ماده الحاقیه آقای حاجی محمد اسمعیل کاشف را قرائت نمودند) .

رئیس - این یک طرح قانونی است که آقای مؤتمن الملک برای شرکتهای تجارت پیشنهاد نموده

بودند برای اطلاع آقایان قرائت میشود (مقدمه قانون مزبور قرائت و بکمیسیون مبتکرات رجوع گردید) در اینموقع چون معاون وزارت جنگ حاضر شده بودند شروع بقرائت بودجه موقتی وزارت جنگ و صورت اصلاح شده کمیسیون نموده و در هر یک از شمبات آن مذاکرات لازم بعمل آمده و ترتیبی که ذیلا مندرج است رأی گرفته و با اکثریت تصویب گردید و پس از اخذ هر رأی بطوریکه ذیلا اشاره میشود اسامی رأی دهندگان قرائت شد .

شعبه محاسبات قشونی

مطابق پیشنهاد وزارت جنگ (۱۲۳۰) تومان بتصویب کمیسیون بودجه (۹۸۰) تومان آقای معزز الملک پیشنهاد نمودند (۲۲۰) تومان که بعنوان مقرری کمیسیون محاسبات ذکر شد از (۹۸۰) تومان موضوع و برای بقیه آن که (۷۶۰) تومان است رأی گرفته شود پس از مذاکرات تقاضای ایشان پذیرفته و در (۷۶۰) تومان رأی گرفتند مطابق آراء قبل با اکثریت تصویب شد عدله رأی دهندگان (۶۳) ورقه سفید علامت قبول (۳۳) ورقه آبی علامت رد (۲۱) امتناع (۹)

(اسامی تصویب کنندگان)

حاجی آقای شیرازی - آقا سید محمد رضا - محمد هاشم میرزا - منتصر السلطان - دکتر اسمعیل خان - سلیمان میرزا - حاج محمد کریم خان - عز الملک - معاضد الملک - میرزا اسدالله خان - ذکاء الملک - معاضد الملک - آقا شیخ ابراهیم هشتروندی - دکتر امیر خان - آقا میرزا اسمعیل نوبری - حاجی شیخعلی - صدرالعلماء - حاجی محمد اسمعیل کاشف - حاجی فاتح الملک - معین الرعایا - میرزا داودخان - معتمدالتجار - میرزا محمد عنبرخان تربیت - میرزا احمد خان شیبانی - حسنعلی خان - دکتر علیخان - میرزا مرتضی قلیخان - آقامیرزا احمد - وزیر زاده - آقا شیخ ابراهیم زنجانی - اسدالله میرزا - حاجی سید نصرالله - آقا شیخ علی

اسامی رد کنندگان:

حکیم الملک - ادیبالتجار - مؤتمن الملک - تقی زاده - فهیم الملک - آقا شیخ رضا - متین السلطنه - آدینه محمدخان - صدیق حضرت - وحید الملک - معاضد السلطنه - وکیل الرعایا - مستشارالدوله - آقا سید حسین کزازی - افتخار الواعظین - حاجی میرزا رضاخان - لسان الحکماء - ارباب کیخسرو - آقا میرزا نجات - ابوالقاسم میرزا - قوام الاسلام

(لایحه از وزارت جنگ رسیده بود قرائت شد مشر بر اینیکه وزارت جنگ در نظر داشت سه نفر برای مدیری محاسبات توپخانه و سواره نظام و دفترداری بگمارد اینک اشخاص ذیل از غرض محرم مشغول خدمت شده اند و مقرری آنها در جزء بودجه موقتی وزارت جنگ منظور نشده این است که خاطر نمایندگان محترم را متذکر می نمایم که مبلغ مقرری آنها را در جزء بودجه منظور دارند مدیر محاسبات توپخانه و قورخانه و ذخیره و اصطبل توپخانه یکماهه . ۱۰ تومان مدیر محاسبات سواره نظام یکماهه . ۱۰ تومان دفتردار شعبه محاسبات توپخانه و قورخانه و ذخیره و اصطبل توپخانه و مخزن یکماهه . ۱۰ تومان پس از قرائت لایحه مزبور بکمیسیون بودجه

رجوع گردید . که ملاحظات خود را نموده بانضمام رایپورت کمیسیون بودجه بمجلس پیشنهاد شود . (دفتر شورای نظامی) مطابق پیشنهاد وزارت جنگ (۱۲۰) تومان موافق تصویب کمیسیون بودجه (۸۰) تومان بتصویب کمیسیون که (۸۰) تومان است رأی گرفتند و بر حسب آراء ذیل تصویب شد .

عدله رأی دهندگان (۶۲) ورقه سفید (۵۴) ورقه آبی (۲) امتناع (۶)

اسامی تصویب کنندگان:

حکیم الملک - متین السلطنه - میرزا داودخان - معین الرعایا - معتمدالتجار - قوام الاسلام - مؤتمن الملک - دکتر امیر خان - حاجی محمد اسمعیل کاشف - آقا سید جلیل - صدرالعلماء - آقا شیخ محمد - حاجی فاتح الملک - آقامیرزا اسمعیل نوبری - آدینه محمد خان - صدیق حضرت - ارباب کیخسرو - فهیم الملک - افتخار الواعظین - وزیر زاده - میرزا اسدالله خان - وکیل الرعایا - محمد هاشم میرزا - وحید الملک - حاجی میرزا رضاخان - معاضد السلطنه - وکیلالتجار - ابوالقاسم میرزا - حاجی شیخعلی - آقا سید محمد رضا - آقا سید حسین کزازی - آقا شیخ ابراهیم زنجانی - منتصر السلطان - سلیمان میرزا - اسدالله میرزا - حاجی مصدق الممالک - دکتر اسمعیل خان - حسنعلی خان - عز الملک - حاجی محمد کریم خان - ناصر الاسلام - لسان الحکماء - دکتر علیخان - آقا میرزا احمد - میرزا مرتضی قلیخان - آقا میرزا محمد نجات - میرزا احمد خان شیبانی - معزز الملک - آقا شیخ اسمعیل هشتروندی - معاضد الملک - مستشارالدوله - ممتاز الدوله .

اسامی رد کنندگان : ادیبالتجار - تقی زاده

خزانه نظام

مطابق پیشنهاد وزارت جنگ (۲۲۰) تومان بتصویب کمیسیون بودجه (۱۳۰) تومان آقای معزز الملک پیشنهاد نمودند مقرری مدیر

(۷۰) تومان و مقرری تحویلدار و دفتردار نفری (۴۰) تومان منظور شود و در جمع آن که (۱۰۰) تومان است رأی گرفته شود پس از مذاکرات تقاضای ایشان پذیرفته و در مبلغ مزبور رأی گرفته و با اکثریت تصویب شد .

عدله رأی دهندگان (۶۲) ورقه سفید (۳۴) ورقه آبی (۱۲) امتناع (۱۶)

اسامی تصویب کنندگان:

ذکاء الملک - نواب - معاضد الملک - ممتاز الدوله - معزز الملک - مستشار الدوله - ناصر الاسلام - اسدالله میرزا - میرزا احمد خان شیبانی - لسان الحکماء - حاجی محمد کریم خان - آقا شیخ ابراهیم زنجانی - حاجی مصدق الممالک - آقا میرزا محمد نجات - افتخار الواعظین - محمد هاشم میرزا - میرزا مرتضی قلیخان - وزیر زاده - حاجی شیخعلی - صدرالعلماء - حاجی فاتح الملک - آقا شیخ اسمعیل هشتروندی - آدینه محمدخان - میرزا ابراهیم خان - ارباب کیخسرو - حاجی محمد اسمعیل کاشف - دکتر امیر خان - معاضد السلطنه - میرزا اسدالله خان - صدیق حضرت - قوام الاسلام - مؤتمن الملک - حسنعلی خان - معتمدالتجار

اسامی رد کنندگان:

متین السلطنه - میرزا داودخان - معین الرعایا .

آقا سید جلیل . آقا میرزا اسمعیل نوبری . آقا سید حسین کزازی . ابوالقاسم میرزا . دکتر اسمعیل خان ادیبالتجار . سلیمان میرزا . عزالملک . آقا میرزا احمد قزوینی .

(اداره آجودانها)

موافق پیشنهاد وزارت جنگ (۲۷۰) تومان تصویب کمیسیون بودجه « «

پس از مذاکره جناب رئیس اظهار داشتند پیشنهاد وزارت جنگ با تصویب کمیسیون تفاوتی ندارد هر کس پیشنهاد وزارت جنگ که مطابق با تصویب است تصویب مینماید و در وقت سفید و هر کس در مینماید و در وقت سفید (ورقه توزیع رای گرفته و با کثرت تصویب شد) عددهای دهندگان (۶۱) نفر ورقه سفید (۴۲) ورقه آبی (۸) امتناع (۱۱) اسامی تصویب کنندگان:

ابوالقاسم میرزا . وزیر زاده . افتخار الواعظین حسن علی خان . سلیمان میرزا . مستشار الدوله . میرزا مرتضی قلیخان . دکتر علی خان . عزالملک شیبانی . معزز الملک . ذکاء الملک . نواب . معاضد الملک . ناصر الاسلام . وکیل الرعایا . حاجی میرزا رضاخان . اسدالله میرزا . آقا شیخ ابراهیم زنجانی آقا میرزا محمد نجات . دکتر اسمعیل خان . آقا میرزا احمد . لسان الحکماء . صدرالعلماء آقا میرزا اسمعیل نوبری حاجی فاتح الملک . آقا شیخ محمد . دکتر امیر خان . آدینه محمدخان . معاضد السلطنه . صدیق حضرت . متین السلطنه . معین الرعایا . معتمدالتجار میرزا داودخان . میرزا ابراهیم خان . قوام الاسلام ارباب کیخسرو . حکیم الملک . مؤتمن الملک . میرزا اسدالله خان . فهیم الملک اسامی رد کنندگان:

منتصر السلطان . حاجی محمد اسمعیل کاشف حاجی شیخ علی . شیخ اسمعیل هشتروندی . آقا سید حسین کزازی . محمد هاشم میرزا . آقا . بدجلیل . میرزا محمد علیخان تربیت

مستخدمین

موافق پیشنهاد وزارت جنگ (۲۷۰) تومان تصویب کمیسیون بودجه (۳۲۵)

پس از مذاکرات لازم موافق تصویب کمیسیون بودجه رای گرفته و با کثرت تصویب شد عددهای دهندگان (۵۸) نفر ورقه سفید (۵۱) ورقه آبی [۳] امتناع [۴]

اسامی تصویب کنندگان

سلیمان میرزا . حسنعلی خان . معاضد الملک نواب . مستشار الدوله . حاجی محمد کریم خان آقا سید حسین کزازی . ذکاء الملک . وحید الملک میرزا مرتضی قلی خان . میرزا احمد خان شیبانی . ناصر الاسلام . دکتر علی خان . آقا میرزا احمد متین السلطنه . عزالملک . وکیل الرعایا . افتخار الواعظین . وزیر زاده . میرزا اسدالله خان . آقا سید محمد رضا . ارباب کیخسرو . آقا شیخ ابراهیم حاجی مصدق الممالک . اسدالله میرزا . لسان الحکماء دکتر اسمعیل خان . میرزا داود خان . حاجی میرزا رضانان . مؤتمن الملک . دکتر امیر خان . قوام الاسلام . معین الرعایا . معتمدالتجار . آدینه محمد خان . فهیم الملک . صدیق حضرت . حکیم الملک میرزا ابراهیم خان . آقا سید جلیل . معاضد السلطنه

حاجی محمد اسمعیل کاشف . ابوالقاسم میرزا . آقا شیخ محمد . صدرالعلماء . آقا شیخ اسمعیل هشتروندی حاجی فاتح الملک . آقا میرزا اسمعیل نوبری . محمد هاشم میرزا . آقا شیخ رضا . آقا میرزا محمد نجات .

اسامی رد کنندگان:

وکیل الرعایا . ادیبالتجار . حاجی شیخ علی (جناب رئیس ربع ساعت اجازه تنفس داده مجدداً جلسه تشکیل و شروع بقرائت بقیه بودجه موقتی وزارت جنگ گردید .)

شعبه توپخانه

مطابق پیشنهاد وزارت جنگ (۳۶۰) تومان

تصویب کمیسیون بودجه « «

به پیشنهاد وزارت جنگ که مطابق با تصویب کمیسیون است رای گرفته و با کثرت تصویب شد عددهای دهندگان (۵۵) نفر ورقه سفید (۴۸) ورقه آبی (ندارد) امتناع (۷)

اسامی تصویب کنندگان:

معین الرعایا - آقا شیخ رضا - محمد هاشم میرزا حاجی فاتح الملک - آقا شیخ اسمعیل هشتروندی . میرزا داودخان - متین السلطنه - معزز الملک - دکتر علی خان حاجی سید نصرالله - مستشار الدوله - معتمدالتجار - قوام الاسلام - حکیم الملک - فهیم الملک - صدیق حضرت آدینه محمدخان - معاضد السلطنه - حاجی محمد اسمعیل کاشف - آقا میرزا اسمعیل نوبری - آقا شیخ محمد - وکیل الرعایا - معاضد الملک - میرزا احمد خان شیبانی - ذکاء الملک - ناصر الاسلام - آقا سید ابراهیم - عزالملک - ابوالقاسم میرزا - ارباب کیخسرو - حسن علی خان - دکتر اسمعیل خان - لسان الحکماء - آقا شیخ ابراهیم - آقا میرزا محمد نجات - میرزا مرتضی قلیخان - حاجی محمد کریم خان - آقا سید حسین کزازی - آقا سید محمد رضا - حاجی مصدق الممالک - میرزا اسدالله خان - وکیل التجار - حاجی میرزا رضا خان - صدرالعلماء - آقا سید جلیل - افتخار الواعظین دکتر امیرخان .

شعبه پرسنل

موافق پیشنهاد وزارت جنگ (۵۹۵) تومان

تصویب کمیسیون بودجه (۳۹۵) تومان بنابه تصویب کمیسیون در (۳۹۵) تومان رای گرفته و با کثرت تصویب شد .

عددهای دهندگان (۵۶) نفر ورقه سفید (۴۲) ورقه آبی (۳) امتناع (۱۱) .

اسامی تصویب کنندگان :

دکتر اسمعیل خان - آقا میرزا احمد - آقا شیخ ابراهیم - آقا سید محمد رضا - آقا شیخ علی حاج شیخ علی افتخار الواعظین - منتصر السلطان - آقا شیخ رضا - معاضد الملک - ابوالقاسم میرزا - آقا سید حسین کزازی - لسان الحکماء - حاجی محمد کریم خان حسنعلی خان - ذکاء الملک - شیبانی - عزالملک - میرزا سلیمان میرزا - معزز الملک - حاجی میرزا رضاخان - وکیل الرعایا - محمد هاشم میرزا - وحید الملک - میرزا اسدالله خان - آدینه محمد خان - آقا شیخ محمد آقا میرزا اسمعیل نوبری - معاضد السلطنه - حاجی فاتح الملک - آقا شیخ اسمعیل - صدرالعلماء - میرزا ابراهیم خان - صدیق حضرت - ارباب کیخسرو

فهیم الملک - قوام الاسلام . معتمدالتجار - مستشار الدوله - حکیم الملک . متین السلطنه - معین الرعایا اسامی رد کنندگان: حاجی محمد اسمعیل کاشف - میرزا داودخان آقا سید جلیل .

شعبه ذخیره

موافق پیشنهاد وزارت جنگ (۴۵۰) تومان

تصویب کمیسیون بودجه (۳۹۰) تومان

آقای معزز الملک - پیشنهاد نمودند (۱۰۵) تومان که برای کمیسیون جمع آوری اسلحه منظور شده است کسر شود و در بقیه آن که (۲۰۵) تومان است رای گرفته شود . به پیشنهاد ایشان رای گرفته و تقاضای ایشان پذیرفته نشد عددهای دهندگان (۵۶) ورقه سفید علامت قبول (۵) ورقه آبی علامت رد (۷) امتناع (۴) اسامی تصویب کنندگان:

معزز الملک - محمد هاشم میرزا - ادیبالتجار منتصر السلطان - قوام الاسلام .

اسامی رد کنندگان

وحید الملک - فهیم الملک - حاجی محمد اسمعیل کاشف - معین الرعایا - میرزا داود خان - آقا سید جلیل - آقا شیخ محمد - معتمدالتجار - حاجی مصدق الممالک - معاضد السلطنه - آقا شیخ علی - دکتر امیرخان - وکیل الرعایا - آقا شیخ رضا - افتخار الواعظین - میرزا اسمعیل نوبری - آقا سید محمد رضا حاجی شیخ علی - آقا شیخ ابراهیم - معاضد الملک میرزا محمد نجات - آقا سید حسین کزازی - میرزا مرتضی قلیخان - حاجی میرزا رضاخان - وکیل التجار سلیمان میرزا - حاجی سید نصرالله - ابوالقاسم میرزا حاجی محمد کریم خان - لسان الحکماء - دکتر علی خان - میرزا اسدالله خان - حسنعلی خان - میرزا احمدخان شیبانی - عزالملک - ارباب کیخسرو حکیم الملک - دکتر اسمعیل خان - آقا میرزا احمد مستشار الدوله - صدرالعلماء - آقا شیخ اسمعیل - حاجی فاتح الملک - آقا میرزا ابراهیم خان - صدیق حضرت - متین السلطنه - آدینه محمدخان

رئیس - بنابراین پیشنهاد آقای معزز الملک

رد شده حالا بتصویب کمیسیون بودجه که (۲۱۰) تومان است رای می گیریم هر کس تصویب کمیسیون را قبول می کند ورقه سفید والا ورقه آبی خواهد انداخت (رای گرفته و با کثرت تصویب شد) عددهای دهندگان (۵۶) نفر ورقه سفید (۴۷) ورقه آبی (۲) امتناع (۷)

اسامی تصویب کنندگان:

متین السلطنه - میرزا داودخان - آقا شیخ محمد - قوام الاسلام - معین الرعایا - حکیم الملک - ارباب کیخسرو - میرزا ابراهیم خان - صدیق حضرت - آقا شیخ اسمعیل - صدرالعلماء - آقا سید جلیل - کاشف - دکتر امیرخان - حاجی شیخ علی معاضد السلطنه - فهیم الملک - آدینه محمدخان - آقا میرزا محمد نجات - معتمدالتجار - آقا میرزا اسمعیل نوبری وکیل التجار وکیل الرعایا - آقا شیخ رضا - افتخار الواعظین - مستشار الدوله - آقا شیخ ابراهیم - آقا شیخ علی - میرزا اسدالله خان - حاجی محمد کریم خان آقا میرزا احمد - لسان الحکماء - آقا سید حسین کزازی ابوالقاسم میرزا - سلیمان میرزا - عزالملک - شیبانی

حاجی سید نصرالله و وحیدالملک . میرزا مرتضی قلبیخان
آقاسید محمد رضا . حسنعلی خان . دکتر اسمعیل خان .
دکتر علیخان . ذکاءالملک . حاجی میرزا رضا خان .
معاذالملک .

اسامی رد کنندگان . معززالملک .
زادبالتجار

شعبه صحیفه

مطابق پیشنهاد وزارت جنگ ۱۸۵ تومان
تصویب کمیسیون بودجه ۱۶۵ تومان
موافق تصویب کمیسیون در ۱۶۵ تومان رأی
گرفته و نیز با کثرت تصویب شده .
عده رأی دهندگان ۵۵ نفر ورقه سفید ۵۱ ورقه
آبی (ندارد) امتناع (۴)

اسامی تصویب کنندگان :

حاجی فاتح الملک . قوام الاسلام . معتمدالتجار .
معین الرعایا . متین السلطنه . میرزا داود خان . صدیق
حضرت . میرزا ابراهیمخان . معاضد السلطنه . آدینه
محمدخان . محمد هاشم میرزا . آقا شیخ محمد . آقا
میرزا اسمعیل نوبری . حاجی شیخ علی . وکیل الرعایا
کاشف . آقاسید جلیل . دکتر امیرخان . صدرالعلماء
آقا شیخ رضا . آقا شیخ اسمعیل . شیبانی . وحیدالملک
منتصر السلطان . افتخار الواعظین . حاجی میرزا رضا
خان . مساوات . اسدالله خان . لسان الحکماء .
آقا میرزا احمد . دکتر علیخان . حسنعلیخان .
وکیلالتجار . شیخ ابراهیم . کزازی . ابوالقاسم میرزا
دکتر اسمعیل خان . نجات . ارباب کیخسرو . فهیم .
الملک . حکیم الملک . ادیبالتجار . ذکاءالملک . سلیمان .
میرزا . معززالملک . حاجی سید نصرالله . معاضد الملک
مستشار الدوله . حاجی محمد کریم خان . مرتضی .
قلیخان . عزالملک .

مصارف و ملزومات

موافق تصویب وزارت جنگ یکماهه (۳۱۲)
سیصد و دوازده تومان پنجهزار دینار .

مطابق تصویب کمیسیون بودجه یکماهه (۵۰۰)
دویست و هفده تومان و پنجهزار دینار .

باضافه مصارفی که یکمترتبه از بابت مصارف چهار
ماهه داده شده جمعاً (۳۹۲۴) سیصد و نود و دو
تومان و چهار هزار دینار بموجب تصویب کمیسیون
رأی گرفته و با کثرت نیز تصویب شده .

عده رأی دهندگان (۵۳) نفر ورقه سفید (۴۴)
ورقه آبی (ندارد) امتناع (۹)

اسامی تصویب کنندگان :

آقا شیخ ابراهیم . لسان الحکماء . حسنعلی خان .
آقا میرزا محمد نجات . اسدالله خان . آقا شیخعلی .
آقاسید حسین کزازی . آقاسید محمد رضا . منتصر .
السلطان . حاجی میرزا رضاخان . میرزا مرتضی قلبیخان
آقا شیخ رضا . وکیلالتجار . میرزا اسمعیل نوبری .
محمد هاشم میرزا . آقا شیخ محمد . حاجی شیخعلی .
حاجی فاتح الملک . معززالملک . وحید الملک . صدر .
العلماء . آقا شیخ اسمعیل . وکیل الرعایا . آدینه .
محمدخان . افتخار الواعظین . صدیق حضرت . فهیم .
الملک . ارباب کیخسرو . میرزا ابراهیم خان . حکیم .
الملک . معاضد السلطنه . معتمدالتجار . معین الرعایا .
قوام الاسلام . متین السلطنه . میرزا داودخان . ابوالقاسم .
امیرزا . حاجی سید نصرالله . مستشارالدوله . دکتر اسمعیلخان

سلیمان میرزا . دکتر علیخان . میرزا احمد خان .
معاذالملک .

رئیس . یکقسمت از این بودجه محاکمات
عسکریه بوده که پیروز بعد از مذاکرات بکمیسیون
رجوع گردید در جلسه آتیه مطرح مذاکره خواهد
شد بعلاوه مطرح شورآن جلسه از اینقرار است بقیه
مذاکرات راجع بقدرن حمل فرش جوهری راپورت
کمیسیون درباب تخفیف قیمت مخابرات و مراسلات
ارباب جراند . راپورت کمیسیون بودجه راجع
بورته مرحوم امینالوزاره . ایضاً راپورت کمیسیون
بودجه راجع بورته مرحوم میرزا علی اصغر خان رئیس
کمرک اشنویه . راپورت کمیسیون فوائد عامه راجع
بیانات دولتی . دوفقره راپورت کمیسیون داخله راجع
بازطهارات اهالی فریدن و جوشقان در خصوص استعدای
فرستادن نماینده (مجلس یکساعت و بیست دقیقه از
شب گذشته ختم شد)

جلسه ۵۵

صورت مجلس روز سه شنبه یازدهم

شهر صفر المظفر ۱۳۲۸

مجلس سه ساعت و بیست و پنج دقیقه قبل از غروب
در تحت ریاست آقای مستشارالدوله تشکیل شد

صورت جلسه قبل را ذکاءالملک قرائت کردند
رئیس . ملاحظه هست ؟

دکتر علیخان . میخواستم عرض کنم قرار
شده بود مجلس چهار ساعت قبل از غروب شروع
بشود ولی چندروز است دیرتر تشکیل می شود .

رئیس . بلی یکقدر دیر میشود در صورت
مجلس ایرادی هست بفرمائید .

(گفتند صحیح است) امضاء نمودند

(ذکاءالملک . رقمه وزارت داخله باتلکراف
نظام السلطنه راقرائت نمودند مشعر بر اینکه اعظم
الدوله با آنکه قریب هزار دویست سواره و پیاده
دور خود جمع کرده بود در بیستون دستگیر شد)

رئیس . مقصود اطلاع آقایان بود لکن
نمی خواهم در این خصوص مذاکره نمایم البته
خاطر آقایان مسبوق است که چندی قبل بواسطه بعضی
تسامح و غفلتها از مامورین سرحدی مانع از طرف
سرحداران عثمانی شده بود سقز را تصرف کرده بودند
امر قطعی شده است که آنجا را تخلیه نمایند این
رقمه وزارت خارجه است که اطلاع داده اند .

(ذکاءالملک استیضاح خود را از وزارت مالیه
قرائت کرد مبنی بر اینکه وزارت مالیه بمضی حقوقها
را که از مجلس قطع نشده تجدید و اخذ تومان
یکهجاسی راستوفیان کما فی السابق می نمایند در این
خصوص از وزارت مالیه استیضاح خواهم خواست .

ایضاً استیضاح از وزارت داخله در خصوص امر
نان و گوشت که این ایام خیلی اسباب زحمت شده
است قرائت کردند (بامضای خودشان)

رئیس . آقای مؤتمن الملک هم در این خصوص
استیضاحی خواسته بودند اینکه آقای ذکاءالملک
قرائت کردند متضمن مقصود ایشان هم هست .

(ذکاءالملک پیشنهاد آقای نواب را قرائت
کردند متضمن اینکه چون اذهان نمایندگان از کم
و کیف قروض دولت مستحضر نیست و در باره امور

دانش رای مستلزم اطلاعات کامله از قروض دولتی
است باین جهت پیشنهاد می کنم که کمیسیونی انتخاب
شود که بقروض دولتی رسیدگی نموده خاطر
آقایان نمایندگان را مطلع سازند . (تمام گفتند صحیح
است .

رئیس . امروز در آخر جلسه انتخاب خواهیم
کرد .

راپورت کمیسیون عرایض و مرخصی قرائت شد
مشعر بر اینکه آقای ناصر الاسلام بواسطه کسالت
مزاج و استعمال سه هفته اجازه خواسته اند کمیسیون
ده روز اجازه می دهد و آقای افتخار الواعظین بسمت
مغبری منتخب شدند .

رئیس . در خصوص مرخصی آقای ناصر
الاسلام کمیسیون ده روز تصویب کرده است و
مقصود ایشان این نبود که در این مدت غائب باشند
مقصودشان این بوده که اگر در جلسه حاضر نشوند
بازخواست نشود .

دکتر امیرخان . قبیل از اخذ رای لازم
است عرض کنم ناصر الاسلام ناخوش است و بنده هم
معالجه می کنم .

رئیس . رای میگیریم در این خصوص هر کس
راپورت کمیسیون عرایض و مرخصی را بطوریکه
قرائت شد تصویب می کند قیام نماید (قیام نمودند)
راپورت کمیسیون مبتکران قرائت شد مبنی
بر اینکه طرح آقای منتصر السلطان را در مسئله دخانیات
کمیسیون اساساً قابل توجه دانسته و رجوع بکمیسیون
فوائد عامه می نماید .

رئیس . حالا طرح آقای منتصر السلطان را
کمیسیون قابل توجه دانست مجلس هم قابل
توجه می داند یاخیر ؟

مرتضی قلی خان . این راجع بکمیسیون
قوانین مالیه است نه فوائد عامه .

رئیس . در این باب چیزی اظهار نشده است
تقی زاده . هیچکس از اعضای مجلس نمیداند
این طرح چیست تا او را قابل توجه بدانند یا ندانند
رئیس . طبع و توزیع شده است .

میرزا ابراهیم خان . در خصوص همین مسئله
طرح میخواستم عرض کنم چون بنده هم لازم میدانستم
که دخانیات بتوسط ادارات دولتی اداره شود از این جهت
قابل توجه دانسته ام .

آقا میرزا اسمعیل نوبری . چون این طرح
امروز طبع و توزیع شده است رأی فردا گرفته
شود .

رئیس . باید خاطر آقایان مسبوق باشد
که مسئله طبع قدری اسباب اشکال شده است بواسطه
اینکه چاپخانه نیست و دائره طبع و توزیع نمی تواند
بآن سرعتی که لازم است برساند .

وکیل الرعایا . من نمی دانم چرا چاپخانه را
حاضر نمی کنند تا کی باید چاپخانه نداشته
باشیم چه چیز آن امروز در این مملکت نیست
بفرمائید تا حاضر کنیم اگر محظوری دارد بفرمائید
رفع محذور نمایم و کسی که مسئول این کار است
بفرمائید از او بخواهیم

رئیس . اداره مباشرت در این خصوص